

HOOFDSTUK EEN

Aan de rand van de verzamelplaats bij de Omgevallen Boom ging ik liggen met een pas gevangen konijn warm en slap tussen mijn kaken. De Snelrivierwolven waren zich aan het voorbereiden op de ochtendjacht door hun neuzen langs elkaar te wrijven en elkaar zachtjes toe te spreken. Het licht van de dageraad viel door de takken van twee hoge eiken, die als schildwachten aan de rand van de open plek stonden, en bespikkelde de omgevallen spar die in het midden van de grootste verzamelplaats van mijn roedel lag.

O nee, niet van mijn roedel. Ik hoorde niet meer bij de Snelrivierwolven en de Omgevallen Boom was mijn thuisplaats niet meer. Hier had ik geleerd wat het betekende wolf te zijn, te rennen voor de jacht en het lied van de roedel te huilen, maar nu wist ik niet meer of ik nog welkom was. Ik had mijn taak verkozen boven mijn familie. Er bestond evenveel kans dat mijn vroegere speelkameraden me zouden verjagen als dat ze me welkom zou-

den heten. Ik had de neiging om met mijn staart tussen mijn poten weg te rennen, maar in de afgelopen uren had ik een roedelgenoot gedood zien worden, had ik een gevecht overleefd met een mens die mijn dijbeen had opengereten en was ik daarna moeizaam uit een kuil geklommen waaruit ik nooit had gedacht te ontsnappen. Dan kon ik me nu toch niet als een lafaard gedragen en de roedel in de steek laten die me had grootgebracht. Dit was mijn enige kans om ze naar me te laten luisteren. Als ik ze niet kon overtuigen, zou dat hun dood worden.

Een zacht snurkend geluid vestigde mijn aandacht op de beste grond een eindje buiten de verzamelplaats waar het menskind lag te slapen. Dat was TaLi, van wie ik evenveel hield als wanneer ze mijn eigen welp was geweest. Het meisje had haar benen tot aan haar kin opgetrokken en huiverde onder de prooihuiden kleding waarmee mensen zich warm hielden. Toen ik vier manen oud was, had ik haar uit het hongerige water van de Snelrivier gesleurd. Daardoor had ik haar leven gered, maar een van de heiligste regels van de wolfheid geschonden. Onze legenden – en ook de onverzoenlijke Grootwolven die over ons heersten – verboden elke vorm van contact tussen de wolven van het Brede Dal en de mensen, dus eigenlijk had ik TaLi moeten laten sterven. Maar dat had ik niet over mijn hart kunnen verkrijgen, want vanaf het eerste moment dat ik in haar donkere ogen keek, wist ik dat ik haar nooit in de steek zou laten.

Ázzuen waakte over het meisje. Zijn oren waren gespitst en zijn zilverkleurige ogen stonden alert boven zijn donkergrijze snuit. Hij was mijn beste vriend en de slimste wolf die ik kende.

TaLi bewoog in haar slaap en haar lange donkere hoofdvacht viel naar achteren, zodat de grillig gevormde snee in haar voorhoofd zichtbaar werd. Bij de aanblik van die wond werd ik woedend. Het was mijn taak om TaLi te beschermen, maar ik had niet kunnen verhinderen dat het mannetjesmens DavRian haar

pijn had gedaan toen hij mij verwondde. Hij had TaLi tot vrouw willen nemen en was buiten zinnen geraakt toen ze dat niet wilde. Vervolgens had hij mijn roedelgenoot Trevegg en TaLi's grootmoeder gedood en mij verwond. Ik onderdrukte een grauw. Ik zou TaLi in veiligheid brengen, maar daaraan mocht ik mijn geboorteroedel niet opofferen.

Met mijn oren plat en mijn staart laag, zoals ik onbekende wolven zou begroeten, draaide ik me om naar de verzamelplaats en liep langzaam over de bemoste grond. Ik legde het konijn neer en kefte om mijn komst aan te kondigen. Minn, een magere wolf met de snuit van een wezel, zag me het eerst. Hij was een jaar ouder dan ik en had me nooit gemogen. Dat kon me niets schelen, want ik mocht hem ook niet. Werrna was de tweede die me zag, de strijdbare onderwolvijn van de Snelrivier. Ruuqo en Rissa, de leiderwolven van de roedel, volgden haar blik. Ruuqo fronste, maar Rissa grijnsde breed. Ze rook naar sparren en eiken, een geur die herinneringen opriep aan mijn eerste jacht, aan het rennen met de roedel door de territoria, aan warme melk en een veilig hol.

'Kaala!' zei ze, met een blik op het konijn. 'Je hoeft geen geschenken mee te nemen naar de Snelrivier. Je bent altijd welkom.' Ze boog haar witte kop om me te begroeten. 'Heb je toch besloten bij ons te blijven?' Mijn keel kneep dicht bij het horen van haar hoopvolle stem.

'Ik kom jullie iets vertellen,' antwoordde ik.

'We hebben het al gehoord over Trevegg,' bromde Ruuqo. 'En over de oude vrouw.'

'Iets anders.' Ik wilde Rissa's blik vangen om haar te laten merken hoe belangrijk mijn boodschap was, maar een wolf van nog geen jaar oud mocht een leiderwolf niet recht in de ogen kijken. Daarom keek ik maar over haar rechterschouder. 'Jullie moeten met me meegaan, weg uit het dal.'

Het was een feit dat we deze vallei zo snel mogelijk moesten

verlaten. Toen ik tegen mijn roedel en de Grootwolven was ingegaan om bij TaLi te kunnen blijven, had ik ontdekt dat onze legenden verzinselfs waren. De ware belofte van de wolven uit het Brede Dal was dat we de mensen moesten beschermen en altijd over hen moesten waken. Als ze hun eigen gang gingen, zagen de mensen zichzelf als anders dan de rest en zouden ze de bossen vernietigen waarvan ze voor hun overleving afhankelijk waren. Het was onze taak om dat te voorkomen. In de tijd voor de tijd had een wolf die Indru heette de Ouden beloofd dat wij ervoor zouden zorgen dat de mensen ons in hun roedel zouden opnemen en daardoor de wereld liefdevol zouden omarmen. De Grootwolven hadden gelogen, omdat ze de macht over de mensen aan zichzelf wilden houden.

Toen ik hun bedrog had ontdekt, werd het mijn verantwoordelijkheid om de belofte na te komen. Sommige wolven geloofden dat ik daartoe was voorbestemd. Andere dachten dat ik daar het minst geschikt voor was en deden hun uiterste best me tegen te houden. Mijn moeder had gepaard met een wolf van buiten het dal, en volgens de legenden zou een wolf met gemengd bloed de wolfheid redden of vernietigen. Vele dachten dat ik die wolf was.

Tot nu toe was het me niet gelukt de belofte na te komen. Als ik niet gauw zou slagen, werd ik met al mijn dierbaren gedood door de Grootwolven, die me als bedreiging zagen, of misschien nog eerder door de mensen.

Er was nog maar één kans om de vrede tussen wolf en mens te behouden. Mijn moeder was uit het dal verjaagd toen ik nog maar net uit ons hol was gekropen. Minder dan een maan geleden had ze een wolf naar me toe gestuurd met de boodschap dat ik haar buiten het dal moest opwachten bij een rots die zo groot was als een heuvel. Het ging om het belang van de wolfheid. Ik kon maar één goede reden bedenken waarom ze me deze boodschap had gestuurd: mijn moeder wist wat ik moest doen om de belofte na te komen.

‘Waarom zouden we onze thuisplaats verlaten?’ Ruuqo kneep zijn donker omrande ogen half dicht terwijl hij me van bovenaf aanstaarde. Door me zo aan te kijken gaf hij me het gevoel dat ik nog een kleinwelp was. Ik haalde een paar keer diep adem.

‘DavRian geeft ons de schuld van de dood van de oude vrouw,’ zei ik. ‘Hij vertelt de andere mensen dat wolven gevaarlijk zijn en dat ze ons moeten uitroeien voordat ze zelf worden uitgeroeid. Toen TaLi zei dat hij loog, werd ze niet geloofd. Nu komen ze hiernaartoe.’

Ruuqo grauwde en Rissa keek alsof ze water zag branden. Ik wist niet wat ik precies had verwacht. Misschien had ik gehoopt dat ze met een plan zouden komen hoe we het dal konden verlaten, of dat ze me konden vertellen wat er moest gebeuren, maar ze keken me allemaal aan alsof ik de antwoorden had, alsof ik volwassen was en zij nog maar halfwas wolven.

‘De Grootwolven zullen ons tegen de mensen beschermen,’ zei Rissa ten slotte. ‘Dat hebben ze beloofd.’

Dat had Milsindra gezegd, de Grootwolvijn die mij het vurigst dood wenste. Het was een van haar vele leugens.

‘Reken daar maar niet op,’ zei ik. ‘Als de mensen op wolven gaan jagen, zullen de Grootwolven zeggen dat wij de belofte niet hebben waargemaakt en ons doden. Ze willen al mijn bloedverwanten uit de weg ruimen.’ Rissa was de zus van mijn moeder en elke wolf van de Snelrivier was familie van mij.

‘Ze hebben beloofd dat we veilig zijn,’ hield Rissa vol. ‘En dat jij het dal ongedeerd mag verlaten.’

‘Ze liegen, zoals altijd. Jullie lopen gevaar.’

‘We kunnen onszelf wel verdedigen,’ zei Ruuqo. ‘Als de mensen komen, zullen we tegen ze vechten, ook al gaat het in tegen de belofte. Het is nog maar de vraag of ze ons kunnen vinden met hun zwakke neuzen en nutteloze oren,’ zei hij gniffelend. ‘Wij blijven hier.’

‘Jij moet ook blijven.’ Werrna keek me fel aan. ‘Over ruim

een maan krijgt Rissa welpjes en dan hebben we je hulp nodig om ze te voeden.'

Des te meer reden voor hen om zo snel mogelijk te vertrekken, want met welpen waren ze nog veel kwetsbaarder.

'De Grootwolven komen jullie niet helpen,' herhaalde ik nog eens. 'Ze zullen jullie doden.' Als de Snelrivierwolven niet zouden vertrekken, zouden ze sterven en dat was dan mijn schuld.

Ruuqo nam het konijn in zijn bek en liep ermee weg.

Een voor een wendden de andere zich af. Minn ging een gat graven naast het heuveltje dat de roedel als uitkijkpost gebruikte. Rissa en Ruuqo waren zacht met elkaar aan het praten. Alleen Werrna bleef me verwijtend aankijken. Even later begon Ruuqo te keffen en stoven ze alle vijf weg om te jagen. Ik verliet de verzamelplaats met alweer de bittere smaak van mislukking op mijn tong.

Ázzuen wachtte op me bij de bemoste plek, waar hij de slapende TaLi bewaakte. Toen hij me zag aankomen ging hij staan, rekte zijn lange lijf uit en dreutelde naar me toe. Nu hij zijn winternacht had ingeruild voor een lichtere voorjaarsnacht was goed te zien hoe pezig hij was, een bijna volgroeide wolf.

Hij raakte mijn snuit met zijn neus aan.

'Komen ze niet?'

'Nee, ze denken dat de Grootwolven hun roedel zullen beschermen.'

Hij hield zijn kop scheef. 'De meeste wolven luisteren niet als de waarheid ze niet bevalt.'

'Maar als ze daar blijven wordt dat hun dood.'

'Niet als we je moeder op tijd kunnen bereiken. Zij zal ons vertellen wat we moeten doen om de belofte na te komen en dan komt het allemaal in orde. Als we nu het dal verlaten om Neesa te zoeken, kunnen we op tijd terug zijn, voordat de mensen of de Grootwolven iets kunnen uithalen.'

Kwispelend keek hij naar de bergen aan de oostzijde van het dal. ‘Dat lukt ons wel.’ Ázzuens mens BreLan had het dal al bijna een halve maan eerder verlaten. Ik wist dat Ázzuen naar hem verlangde.

Iedere wolf in het dal wist hoe slim Ázzuen was. Als hij dacht dat we konden slagen, was er geen reden tot wanhoop.

Ik kreeg een brok in mijn keel bij het idee dat ik over een paar dagen bij mijn moeder kon zijn. Ik had haar voor het laatst gezien toen ik een pasgeboren welpje was en miste haar vaak zo erg dat ik mijn gejammer moest inhouden als ik aan haar dacht.

Ázzuen wilde iets zeggen, maar zette ineens grote ogen op en blafte waarschuwend. Ik rook de geur van sparren en modder. Vliegensvlug draaide ik me om. Toen stond ik oog in oog met de wolf die ik het minst graag zag.

Milsindra stapte op hoge poten naar voren. Haar spieren golfden onder haar lichtbruine vacht. Donkere spikkels kleurden haar lichte ogen, zoals boosaardigheid haar karakter donker maakte. Ze rook naar sparren en Grootwolf – een zwaardere, vleziger lucht dan die van gewone wolven – maar daarbij kwam een bitterder geur die volgens mij veroorzaakt werd door haar gemene aard. Zoals alle Grootwolven was ze anderhalf keer zo groot als wij. Ik begon te beven en kreeg een droge mond. Milsindra hoorde bij de groep die meende dat ik een gevaar voor de wolfheid vormde. Bovendien streed ze om het leiderschap van de Grootwolven in het Brede Dal en doordat ik de belofte op me had genomen, vormde ik een obstakel bij het bereiken van haar doel.

Ze hing dreigend over het meisje heen. Haar tanden, die twee keer zo lang waren als de mijne, raakten bijna TaLi’s gezicht en haar adem beroerde TaLi’s hoofdvacht. Ik hield mijn adem in, omdat ik hoopte dat TaLi niet wakker zou worden en in de muil van de Grootwolvin zou kijken. Even later kwam Kivdru aanlopen, de levensgezel van Milsindra, een Grootwolf met een dikke

donkere vacht. Hij duwde Ázzuen op zijn rug en ging boven hem staan. Ázzuen stribbelde tegen, totdat de Grootwolf zijn grote poten stevig op de buik van Ázzuen plantte. Toen pas bleef hij stilliggen.

Milsindra glimlachte en liet haar scherpe tanden zien. Haar ogen waren kil. Haar boodschap was duidelijk. Kivdru en zij konden degenen doden die mij het dierbaarst waren en daar kon ik niets tegen doen.

Ik stak mijn kin naar voren.

‘Je hebt beloofd dat we het dal veilig konden verlaten,’ zei ik, terwijl mijn hart zo bonsde dat ik mezelf amper kon verstaan. ‘Je hebt tegen Ruuqo en Rissa gezegd dat je ons geen kwaad zou doen als we zouden vertrekken.’

‘Maar je bent niet vertrokken,’ zei Milsindra zoetsappig. ‘Je kwam terug. Weet je wat jouw probleem is, Kaala. Je kunt niet kiezen bij welke roedel je hoort, die van de wolven of de mensen. Dat maakt je zo gevaarlijk. Daarom ben jij de drelshik.’

Drelshik. Dat betekende ‘vervloekte wolf’. Zo werd de wolf genoemd die was voorbestemd om de wolfheid te vernietigen.

‘Of de drelshan,’ bracht Ázzuen hijgend uit van onder Kivdru’s poten. Zo werd ik genoemd door degene die dachten dat ik de redder van de wolfheid was.

‘Jou is niets gevraagd, dus houd je bek,’ gromde Kivdru. Hij boog zijn kop en nam Ázzuens nek tussen zijn kaken.

Ik sprong op Kivdru af in de hoop hem met mijn volle gewicht van Ázzuen af te werpen. Een eikenboom ontwortelen was gemakkelijker geweest. Met een zwaai van zijn enorme kop tegen mijn flank gooide hij me omver. Ik kwam hard op mijn gewonde heup terecht en jankte van de pijn, maar ik had er tenminste voor gezorgd dat Kivdru zijn tanden niet meer in Ázzuens nek zette.

TaLi werd wakker van het lawaai. Ze keek in de snuit van Milsindra, hapte naar adem en schoot achteruit tot ze met haar rug

tegen een boomstronk steunde. Ze stak haar geslepen steen met beide handen vooruit naar de grote wolvin. TàLi was een van de weinige mensen die wisten welke rol Grootwolven in het leven van gewone wolven speelden. Als ze bang was voor Milsindra en Kivdru liet ze dat in elk geval niet merken.

‘Alles goed met jou, Zilvermaan?’ Zo noemde ze me vanwege de sikkelvormige vlek op mijn borst. Ook daaraan was te zien dat ik de wolf uit de legenden was.

Mensen konden onze taal of die van andere boswezens niet verstaan, maar soms kon ik TàLi zonder woorden iets duidelijk maken. Ik stootte een zacht kreetje uit om haar te laten weten dat ik ongedeerd was. Ze liet haar greep op de steen verslappen, stond op en maakte een onhandige buiging voor Milsindra en Kivdru. Ze was de afgelopen maanden zo snel gegroeid dat ze er met haar lange armen en benen slungelig uitzag.

‘Gegroet, eerwaarde Grootwolvin,’ zei ze formeel.

Milsindra stootte een lachje uit en zette een stap naar het meisje toe. Daarna keek ze over haar schouder naar mij en sperde haar kaken open.

‘Als je een van ons iets aandoet, komt de Raad van Grootwolven dat te weten,’ zei ik wanhopig. ‘Zij hebben tegen ons gezegd dat we konden gaan. Zorindru is nog steeds jullie leider.’ Zorindru was een heel oude Grootwolf die geloofde dat ik de redder van de wolfheid was, niet de verwoester, en had gezworen ons met de belofte te helpen.

Milsindra wendde zich af van TàLi. In drie grote, statige stappen stond ze snuit aan snuit met mij. Ze bleef doorlopen, waardoor ik achteruit werd gedreven naar de stam van een esp. Ik hoorde Ázzuen woedend grommen. Toen mijn rug de ruwe bast raakte, boog Milsindra haar kop naar me toe.

‘Je bent niet alleen onbeleefd, maar ook gevaarlijk, jongwolf. Ik heb je gewaarschuwd dat er doden zullen vallen als je met de mensen omgaat. Je had je erbuiten moeten houden en het over

moeten laten aan verstandiger wolven.’ Ze trok haar lip nog meer op. ‘Maar misschien komt het wel goed uit. Nu kan ik de Raad ervan overtuigen dat die oude gek ons niet meer kan leiden omdat hij ze niet allemaal op een rijtje heeft.’

‘Welke oude gek bedoel je, Milsindra?’ vroeg iemand rustig, bijna vriendelijk.

Geschrokken draaide Milsindra haar kop naar de oude Grootwolf, die kalm aan de rand van de open plek zat. Zorindru beantwoordde haar blik met half geloken ogen.

Twee andere Grootwolven gingen aan weerszijden van de oudwolf zitten om hem te bewaken, met gespitste oren en gespannen achterpoten. Ze bogen hun kop naar mij. Jandru en Frandra waren de Grootwolven die waakten over de Snelrivierroedel. Ze hadden mij vaak geholpen en zelden kwaad gedaan. Bovendien steunden ze Zorindru’s leiderschap over de Grootwolven.

Milsindra zette nog even haar klauwen in mijn borst, waarna ze naar voren stapte om zich tot Zorindru te richten. Haar stem klonk kalm, maar haar achterpoten trilden. Zorindru was haar leider, ook al kwam ze in opstand tegen zijn gezag.

‘Je hebt een fout gemaakt, Zorindru,’ zei ze. ‘Er is een wolf gedood door de speer van een mens en dat is de schuld van deze drelshik.’ Ze wees met haar kin naar mij. ‘We moeten haar uit de weg ruimen en iedereen die haar bedorven, menslievende bloed heeft.’

Zorindru ging staan. Hij heerste al over de Grootwolven toen er nog geen enkele wolf was geboren die ik kende. Hij was zo mager dat zijn ruggengraat door zijn plukkerige vacht stak en zag er nog brozer uit dan ik me herinnerde.

Hij keek strak naar Kivdru, die over Ázzuen heen stond. Kivdru staaarde terug. Zorindru hield de blik van de jongere wolf zo lang vast dat ik wilde janken om de stilte te verbreken. Toen trok de oudwolf zijn lip op. Zijn tanden waren afgesleten, en ik vroeg me af of hij nog wel voor zichzelf kon jagen, maar zijn gegrauw

was dreigend genoeg. Kivdru liet zijn oren zakken en stapte van Ázzuen af. Ázzuen krabbelde kuchend overeind.

Milsindra liep met trillende dijen naar Zorindru. Ze was een kop groter dan hij en haar spieren waren even duidelijk te zien als Zorindru's botten. Toch leek ze bevreesd voor de stokoude wolf, want haar stem klonk smekend.

‘De mensen doden wolven zonder enige reden,’ zei ze. ‘Het zal niet lang duren of ze gaan in het hele land op de wolven jagen. Mensen en wolven zijn altijd met elkaar in gevecht. Zo gaat het elke keer weer.’

Het was een enorme opgave om de belofte na te komen. De wolven moesten bij de mensen blijven om te verhinderen dat die zich afgescheiden voelden van de wereld om hen heen, maar elke keer als mensen en wolven bij elkaar kwamen, werd er gevochten. Van mij werd verwacht dat ik dat zou veranderen.

‘We hadden de drelshik verteld dat zij, haar roedel en haar mensen mochten blijven leven als ze de vrede kon bewaren,’ zei Milsindra. ‘Dat heeft ze niet gedaan. Er is maar één oplossing: we moeten ons ontdoen van de mensen en de wolven die met ze optrekken. Ik vind het vreselijk om jongwolven te doden, maar wie haar bloed heeft kan niet van de mensen wegblijven.’

‘Je hebt gezegd dat we drie manen de tijd hadden,’ viel Ázzuen haar in de rede. ‘Er is nog maar één maan voorbij sinds we zijn begonnen.’

Kivdru sprong weer op hem af, maar wankelde achteruit toen een grote, zwartgevederde gestalte omlaag viel en tegen hem aanbotste. De raaf Tlitoo streek met gespreide vleugels voor Ázzuen neer en keek Kivdru met zijn kraalooigjes strak aan.

Hij was een jonge raaf, maar zijn kop reikte al tot Ázzuens kin en zijn vleugels waren bijna even breed als een wolf lang was. Met zijn forse gestalte, stevige snavel en scherpe klauwen was hij een geduchte vechtjas. We waren al bevriend sinds ik een kleinwelp was en hij was mijn trouwe bondgenoot tegen de

Grootwolven. Bovendien was hij de Nejakilakin, de raaf die heen en weer kon gaan tussen leven en dood. Hij kon me op zijn reizen meenemen en kon me ook binnenlaten in de gedachten van anderen, maar dat wist verder niemand.

Ik maakte van de afleiding gebruik om te kijken hoe het met TaLi ging. Het meisje stond op de boomstronk en sloeg ons nauwlettend gade, met de scherpe steen nog in haar hand. Voorlopig was ze veilig.

Tlitoo hield Kivdru in de gaten en sloeg zijn vleugels uit.

‘Grootwolven denken dat ze de baas zijn.

Soms moeten ze inbinden.

Daarbij helpen de raven.’

Raven spraken vaak op zo’n vreemde manier. Meestal vond ik het irritant, maar nu was ik blij met alles wat Kivdru kon tegenhouden. Om redenen die ik nooit had begrepen waren de Grootwolven beducht voor de raven. Kivdru stapte naar achteren.

‘De jongwolf heeft gelijk,’ zei Zorindru en hij wees met zijn kop naar Ázzuen. ‘Er is nog geen oorlog tussen de wolven en de mensen in het Brede Dal.’ Hij keek me met zijn geelbruine ogen aan. ‘Hoe wil je ervoor zorgen dat het zo blijft, Kaala?’

‘Door mijn moeder op te zoeken,’ begon ik.

Milsindra viel me in de rede, terwijl ze me dreigend aankeek. ‘Ja, dat weten we. Je gaat op zoek naar Neesa, die de regels van het Brede Dal heeft overtreden door jou te werpen. Zorindru en zijn onnozele volgelingen geloven dat Neesa weet waarom wolven en mensen niet samen kunnen leven, en dat haar antwoord kan helpen de belofte te vervullen. Ze geloven dat Neesa die informatie alleen aan jou, haar dochter, de drelshik, zal geven. Ik denk dat de mensen blijven vechten, wat we ook doen, en dat jij ze alleen maar helpt bij onze vernietiging. De Raad heeft me echter in het ongelijk gesteld. Zij vinden het goed dat

je het dal verlaat om je moeder te zoeken.’

Zorindru kuchte zacht.

‘Ik heb het idee dat je opnieuw ontevreden bent over mijn leiderschap, Milsindra, en over de besluiten die de Raad onder mijn leiding heeft genomen,’ zei de oude Grootwolf. ‘Wil je me soms uitdagen?’

Milsindra keek hem een hele tijd aan, wendde haar kop af en liet haar staart zakken. Zorindru stak zijn staart in de lucht.

‘We geven haar de tijd tot de nachtevening, Zorindru. Niet langer,’ zei Milsindra.

Er waren twee nachteveningen per jaar, als de dag en de nacht even lang duurden. De volgende nachtevening was over minder dan een maan.

Milsindra stak haar staart omhoog. ‘Als ze dan geen oplossing heeft gevonden, nemen wij – en onze volgelingen – de Raad van Grootwolven over. Dan doden we de mensen en de wolven die met ze optrekken.’ Ze knikte naar Kivdru en de twee Grootwolven draafden weg van de open plek. Frandra en Jandru gingen er meteen achteraan.

Ik zakte door mijn poten. Nu Milsindra weg was, mocht ik toegeven dat ik doodsbang was geweest. Zorindru bracht zijn neus naar de mijne.

‘We hebben Milsindra voorlopig weer in bedwang, maar dat zal niet lang duren. Ze is ervan overtuigd dat de wolfheid alleen kan worden gered als we jou tegenhouden. Veel Grootwolven in de Raad zijn geneigd haar te volgen en ik heb niet het eeuwige leven. Zoek je moeder, Kaala, en doe het snel. Tot de komende nachtevening kan ik de mensen, Milsindra en Kivdru nog wel bij je weghouden, maar daarna kan ik niet meer voor je instaan.’ Hij knikte en glipte het bos in.

Ik slaakte een diepe zucht van opluchting, terwijl TaLi hoorbaar uitademde. Ze sprong van de stronk, rende naar me toe en sloeg

haar dunne armpjes zo stevig om mijn nek dat ik kreunde.

Tlitoo kwetterde ongeduldig. ‘Wolfje,’ kraste hij, ‘als jij je in de nesten werkt als ik er even niet ben, krijgen we niets gedaan. Ik kan niet de hele tijd op je letten alsof je een nestkuiken bent.’ Met zijn kraalooigjes keek hij me aandachtig aan, terwijl hij zijn kraagveren geërgerd uitzette. ‘Je had niet naar je oude roedel terug moeten gaan. Je hoort er niet meer bij.’

‘Ze moest het wel proberen,’ zei Ázzuen.

Tlitoo keek hem even aan, schoot naar voren, en trok aan Ázzuens oor. Toen Ázzuen keffend weg waggelde, dook Tlitoo naar zijn neus. Hij wilde Ázzuens staart aanvallen toen een lichtgrijze wolvin de open plek op kwam draven.

Marra was Ázzuens nestgenoot, een grote, snelle wolvin die harder liep dan alle prooidieren in het dal. Haar lichtgrijze vacht was vochtig en modderig. Een mensenjongen liep met haar mee en ging naast haar staan. Hij droeg twee bundels gemaakt van prooihuid – mensen noemden het een ‘zak’ – eentje in zijn armen en eentje op zijn rug, en hield in elke hand een wandelstok, die mensen soms als steun tijdens het lopen gebruikten. Zijn beenbedekking van prooihuiden was even vochtig als Marra’s vacht. Ze kwamen vast allebei van de rivier. De jongen hijgde. Hij viel op zijn knieën en kwam piepend op adem. Marra was dol op rennen en raakte gefrustreerd door het langzame tempo van mensen, zelfs als ze evenveel van die mens hield als ik van TaLi.

‘Komen ze eraan?’ vroeg ze.

‘Het zijn lafaards,’ antwoordde Tlitoo. ‘Ze verstoppen zich als muizen in hun holletje.’

TaLi greep een van de zakken die MikLan had meegebracht. Ze moest net als wij het dal verlaten. Haar grootmoeder had haar opgeleid om de volgende krianan te worden, de geestelijk leider van hun dorp. Het was de taak van de krianans om de mensen in evenwicht te houden met de natuur, maar veel mensen

in het Brede Dal luisterden al niet meer naar hen. TaLi had haar grootmoeder moeten beloven dat ze de krianans van buiten het dal zou opzoeken om hun te vertellen wat er in het Brede Dal gebeurde. De jongen BreLan, van wie zowel TaLi als Ázzuen hield, wachtte op haar. Ik was vastbesloten om TaLi er veilig heen te brengen, voordat ik zelf naar mijn moeder zou gaan. Ik likte haar handen, die naar zweet en aarde smaakten.

‘Kunnen we gaan, wolfje?’ kraste Tlitoo. ‘We hebben geen uren de tijd.’

Daar kon ik niets tegen inbrengen. We hadden korter dan een maan om mijn moeder te vinden en terug te keren naar het Brede Dal met een manier om de belofte te vervullen. Ik probeerde er maar niet bij stil te staan wat er tijdens onze afwezigheid met Rissa en de rest van de Snelrivierroedel kon gebeuren. Ook als ik in het Brede Dal was gebleven had ik ze niet kunnen helpen.

Ik haalde diep adem. Ik was tien manen oud. Het grootste gedeelte van mijn leven hadden oudere wolven alle besluiten genomen en gezegd wat we moesten doen. Die tijd was voorbij. TaLi verschoof de zak op haar rug. Ázzuen en Marra keken me vol verwachting aan.

Ik kefte en leidde mijn roedelgenoten weg uit het espenbosje. We mochten geen tijd verliezen.